

modvægt hertil er det i paskontroloverenskomsten bestemt, at de nordiske lande skal fordre kontrol af alle, der indrejser over de ydre nordiske grænser.

Det nordiske pas- og kontrolsamarbejde, til sammen kaldt den nordiske pasunion, har nu gennem næsten 40 år været et af de aller mest synlige tegn på de tætte bånd mellem de nordiske lande. Det er til stor gavn for mange erhvervsdrivende og turister. For personer, som bor i de grænsenære områder, spiller samarbejdet selsagt også en særlig rolle. Det gælder bl.a. for de personer, der hver dag pendler over Øresund til og fra arbejde.

Regeringen finder det som sagt afgørende, at den nordiske pasunion kan bevares efter dansk indtræden i Schengensamarbejdet. På den baggrund oplyste jeg under debatten i oktober, at det nordiske spørgsmål vil blive et centralt emne i forhandlingerne med Schengenlandene, ligesom det vil kræve yderligere drøftelser med de nordiske lande.

Under forhandlingerne i november sidste år mellem Danmark og Schengenlandene var der enighed om, at en drøftelse af den nordiske dimension måtte forudsætte en afklaring af alle de nordiske landes fremtidige tilknytning til EU. Man var derfor enige om at vende tilbage til dette spørgsmål på et senere tidspunkt, dvs. efter den norske folkeafstemning. Fra dansk side blev det over for Schengenlandene tilkendegivet, at man snarest ville tage kontakt til de nordiske lande med henblik på en fællesnordisk drøftelse af spørgsmålet.

I december og i begyndelsen af januar måned havde vi en række kontakter med de øvrige nordiske lande. Spørgsmålet blev endvidere drøftet under de nordiske statsministres møde i København den 29. januar 1995, ligesom der i begyndelsen af februar blev afholdt et møde mellem de nordiske ministre med ansvar for grænsekontrol. De nordiske ministre var ved dette møde enige om, at det var nødvendigt nærmere at få beskrevet, hvorledes det nordiske pas- og kontrolsamarbejde kan bevares inden for rammerne af et eller flere nordiske landes deltagelse i Schengensamarbejdet.

Ministrene besluttede derfor at nedsætte en fællesnordisk arbejdsgruppe under dansk formandskab. Arbejdsgruppen fik i opdrag forud for statsministrenes møde i forbindelse med Nordisk Råd i Reykjavik i slutningen af februar at søge at afklare forudsætningerne for en videreførelse af fri bevægelighed og pasfrihed i Nor-

den inden for rammerne af et videre europæisk samarbejde om grænsekontrol.

Arbejdsgruppens drøftelser resulterede i en rapport, der i slutningen af februar blev afleveret til de nordiske regeringer. Regeringen har den 24. februar sendt rapporten til Folketingets Retsudvalg og Europaudvalget til orientering. I rapporten foretages en grundig gennemgang af en lang række juridiske, tekniske og praktiske aspekter, der er relevante ved en vurdering af, hvorledes den nordiske pasunion kan videreføres inden for rammerne af et videre europæisk samarbejde om grænsekontrol, bekæmpelse af international kriminalitet, illegal indvandring m.v.

Det er arbejdsgruppens opfattelse, at der i tilfælde af alle tre nordiske EU-landes ansøgning om optagelse i Schengensamarbejdet vil være skabt de bedste forudsætninger for en ordning med Schengenlandene, hvorved den nordiske pasunion kan videreføres, dvs. en ordning, der også omfatter en eller anden form for aftale mellem Schengenlandene og de øvrige nordiske lande, Norge og Island, der er medlemmer af EØS-samarbejdet.

I den forbindelse tillægger arbejdsgruppen det væsentlig betydning, at såvel Norge som Island har givet udtryk for deres vilje og evne til at påtage sig kontrolforpligtelser ved deres ydre grænser, og vel at mærke forpligtelser af en sådan karakter og i et sådant omfang, at de fuldt ud svarer til Schengenkonventionens krav. Det er også af betydning, at de nordiske lande allerede gennem mange år har samarbejdet om bekæmpelse af international kriminalitet og illegal indvandring. Bl.a. udveksler de nordiske lande oplysninger om udviste og eftersøgte personer.

Rapporten fra arbejdsgruppen gav det bedst tænkelige udgangspunkt for de nordiske statsministres drøftelser for to uger siden i Reykjavik i forbindelse med Nordisk Råds møde. I en udtalelse fra statsministrene efter mødet hedder det, at man ser det som et fælles ansvar at finde en løsning mellem på den ene side landene inden for Schengensamarbejdet og på den anden side det nordiske pas- og kontrolsamarbejde. Den løsning, man har i tankerne, er naturligvis en løsning, hvorefter de grundlæggende principper i den nordiske pasunion kan bevares inden for rammerne af en videre europæisk sammenhæng. Det understreges, at der ikke må skabes nye grænsedragninger i Norden eller mellem Norden og det øvrige Europa.